

עפ"ג 23052/05/16 - ר.ש. נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

09 יולי 2017

עפ"ג 23052-05-16 ש' נ' מדינת ישראל

לפני:

כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד כבוד השופטת זהבה בוסתן כבוד השופטת דנה מרשק מרום

המערער ר.ש.

נגד
המשיבה מדינת ישראל

נוכחים:

המערער וב"כ עו"ד יעקב שקלאר

ב"כ המשיבה עו"ד נאוה טולדנו יהודה

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום ברחובות בת"פ 7730-03-14 מיום 30.3.2016 שניתן לאחר שהמערער הורשע על פי הודאתו בהסגת גבול, איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש, ונגזרו עליו העונשים הבאים:

- א. 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.
 - ב. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה כלשהי שעניינה אלימות או איומים.
 - ג. קנס בסכום של 500 ₪ או 3 ימי מאסר תמורתו.
 - ד. פיצוי המתלוננת בסכום של 2000 ₪.
2. על-פי הנטען בכתב האישום, המערער והמתלוננת היו בני זוג וניהלו מערכת יחסים לסירוגין במשך 3 שנים.

ביום 3.3.2014 הגיע המערער ללובי הבניין בו גרה המתלוננת והמתין לה. משהבחין שהיא מתקרבת למעלית,

עמוד 1

הגיון לתוך הבניין ודחף אותה לאזור המעליות. הוא הוציא מכיסה את מפתחות הרכב שלה וכאשר הגיעה המעלית, אחז בה מהגב בשתי ידיו, הכניס אותה למעלית והם עלו לדירתה. המתלוננת, שחששה מפני המערער, סירבה לפתוח את הדלת, אך המערער אחז בידה והוציא את צרור המפתחות מכיסה. המערער נכנס לדירה בניסיון לברר האם המתלוננת מארחת גברים אחרים, תוך שהיא ניסתה למנוע זאת ממנו באמצעות אחיזה בחולצתו. בזמן סריקת הדירה, הוא אמר למתלוננת שיפגע בה אם יהיה לה מישהו אחר, שכן הוא אוהב אותה, ותקף אותה במכות עד שנפלה לרצפה.

המערער החל לבדוק את מכשיר הטלפון שלה באשר לשיחות עם גברים אחרים.

המתלוננת ניצלה הפוגה זו, נמלטה לחדרה וניסתה להזעיק את המשטרה באמצעות הטלפון, אלא שהמערער רץ בעקבותיה וסגר את מכשיר הטלפון.

כתוצאה ממעשי המערער נגרמו למתלוננת סימני חבלה ביד ימין, שטפי דם בגב התחתון ובכתף השמאלית ורגישות באחורי הראש.

3. מתסקיר שרות המבחן שהוגש לבימ"ש קמא עולה שהמערער בן 47, גרוש, אב לשתי בנות הנמצאות בחזקת אמן, מתגורר בבית הוריו ומזה כשנתיים עובד בחנות רהיטים.

בזמן שירותו הצבאי המערער ריצה מאסר צבאי על רקע בעיות משמעת.

שירות המבחן סקר את עברו הפלילי של המערער, הכולל 5 הרשעות בגין עבירות אלימות, לרבות כלפי בת זוג קודמת, תקיפת שוטר ועבירות רכוש, בגין נדון בין היתר לצו של"צ, צו מבחן, מאסר על תנאי ופיצויים.

המערער הסביר את מעורבותו באלימות על רקע קשייו בויסות דחפים בסיטואציות בהן חווה תחושות פגיעה וזלזול ובאשר למתלוננת, תאר מערכת יחסים מורכבת, חסרת יציבות וסוערת.

המערער נטל אחריות על התנהגותו וציין שסמוך לאירועים נפרד מהמתלוננת והוא התקשה להשלים עם הפרדה אך הוא התקשה להסביר את הסלמת האלימות כלפי המתלוננת.

גם המתלוננת תארה בפני שירות המבחן מערכת יחסים מורכבת והתנהגות אלימה חריגה מצידו של המערער, אך למעלה משנה מאז נותק הקשר ביניהם ובמהלך תקופה זו לא חוותה איום מצידו.

מהתסקיר עולה כי בחודש יוני 2014 השתלב המערער בהליך טיפולי ב"בית נועם", במסגרת פיקוח מעצר, שהופסק כעבור 4 חודשים, על רקע קשייו של המערער לגלות פתיחות וחשיפה ולהיעזר באופן יעיל ומקדם בטיפול.

הצוות המטפל ציין שבלטו אצל המערער דפוסיו הנוקשים סביב חווית קורבנות, ריכוז בצרכיו והעדר יכולת להתבוננות ביקורתית בהתנהלותו.

במרץ 2015 נעשה ניסיון לשלב את המערער בטיפול במסגרת המרכז למניעת אלימות, אך הניסיון לא צלח בשל נתוניו האישיותיים, דפוסיו הנוקשים וקשייו להתבונן באופן ביקורתי בחלקיו הבעייתיים.

שירות המבחן ציין כי המערער מבין את מוקד התנהגותו הבעייתית וכי במסגרת "בית נועם" הפנים תכנים שסייעו לו להכיר בחלקיו האלימים תוך שסיגל טכניקות להרגעה עצמית. הוא מנהל קשר זוגי חדש, אותו תיאר כיציב ומיטיב.

נבדקה עם המערער אפשרות כי ישתלב במסגרת קבוצה טיפולית בשירות המבחן ייעודית לתחום האלימות הזוגית אך הוא תאר קשיים להשתלב ולחשוף תכנים רגשיים במסגרת קבוצתית.

עוד עולה מהתסקיר שבשנת 2011 טופל המערער על ידי פסיכיאטר בקופת חולים וקיבל טיפול תרופתי אותו הפסיק לאחר זמן על דעת עצמו. עתה, הביע המערער נכונות להשתלב בטיפול פסיכולוגי כאשר שירות המבחן יהווה גורם מפקח, אך לא ברורה מידת יכולתו של המערער ורצונו להניע עצמו להשתלב בטיפול פסיכולוגי.

שירות המבחן המליץ על מתן ארכה של שלושה חודשים כדי לבחון אפשרות השתלבות בטיפול הפסיכולוגי בכל זאת.

גזר דין

1. ממסמך מיום 16.1.2016 מהפסיכולוגית גב' ליאורה רובין, עולה שהמערער הגיע לשיחות טיפוליות החל מיום 7.12.2015 אחת לשבוע באופן קבוע. במהלכה של תקופה זו קיבל המערער תובנות חדשות והוא מגלה חרטה על התנהגותו בעבר ורצון עז לדבוק במוסכמות חברתיות הקשורות להתנהגות נורמטיבית והשיחות עוזרות לו לקבל הבט נכון על התנהגות וקשרים בינאישיים.

ממסמך מעו"ס אברהים אגבאריה, מיום 24.1.2016 עולה שהוא נפגש באותו יום עם המערער לשיחת קבלה והיכרות, בסיומה הוחלט על קשר טיפולי שיתמקד בהתנהגותו האלימה, רקעה ולמידת כלים חלופיים. סוכם כי המערער ישתלב בקשר טיפולי פרטני וקבוצתי.

מר אגבאריה אינו יכול ליתן חוות דעת אודות המערער, אך הוא יכול לציין שהוא נזקק לטיפול אינטנסיבי והוא התרשם מכוונותו הכנות להשתלב בטיפול כזה.

ממכתב ממעסיקו של המערער עולה שהוא מגלה חריצות, נאמנות ויכולת תפקוד במצבי לחץ, כמו גם סבלנות וסובלנות.

2. בית משפט קמא לא נענה להמלצת שירות המבחן לדחות את מתן גז"ד ב-3 חודשים משום שנערכו כבר שני ניסיונות לשלב את המערער בטיפול וניסיונות אלה לא צלחו. הטיפול הפסיכולוגי אינו טיפול יזום על ידי שירות המבחן, אלא המערער הוא שהציע אותו לאחר שגם טיפול פסיכיאטרי בו החל מספר

שנים קודם לכן, הופסק על ידי באופן יזום. שירות המבחן עצמו מצא כי המערער אינו בשל לטיפולם לאור הפירוט בתסקיר.

3. מעשי המערער חמורים, יש בהם כדי לפגוע בשלומה, גופה וכבודה של המתלוננת, ויש בהם כדי לפגוע בפרטיותה, רכושה, שלווה חייה ובטחונה האישי. המערער לא השלים עם תהליך הפרידה מהמתלוננת, ניסה בכוח הזרוע ובבריונות של ממש, שלווה באלימות ובאימים, לכפות את רצונו עליה ולהטיל אימתו עליה.

תיאור המעשים כפי שהם מצטיירים מכתב האישום בו הודה המערער, אינם עולים בקנה אחד עם טענת ב"כ המערער שהם אינם מצויים ברף הגבוה של מעשים מעין אלה.

4. מדובר במסוכנות של ממש הניכרת לעין כל מהתנהלות המערער, שמתעצמת לאור עברו הפלילי.

5. מדובר בדפוסי התנהגות, שאינם זרים למערער, ובמי שלא למד את לקחו מהליכים משפטיים קודמים, ודי בזה כדי להביא את עונשו לרף העליון של מתחם הענישה. עם זאת, התחשב בית משפט קמא בהודאתו באשמה ובחיסכון זמן שיפוטי יקר ואי העדת המתלוננת ובעובדה כי הקשר בין בני הזוג נותק, ויש בכך כדי להפחית מן המסוכנות.

6. בימ"ש קמא נתן משקל מסוים לנטילת האחריות על ידי המערער ולהליך שעבר במסגרת שירות המבחן למרות שההליך הטיפולי בו שולב הופסק והליך נוסף לא צלח. אמנם נאמר כי המערער הפיק תועלת מסוימת מחלק ההליך בו השתתף, ולזה ניתן משקל, אך דפוסי החשיבה של המערער נוקשים והוא אינו מפנים את דפוסי התנהגותו הבעייתיים. משקל מועט ביותר ניתן להליכים הטיפוליים הפרטיים בהם השתלב המערער לאחרונה מאז דצמבר 2015 ולאחר מתן תסקיר שירות המבחן.

7. באופן מפתיע, וסמוך לפני הטיעונים לעונש, השתלב המערער בטיפול אצל שני גורמים פרטיים. מעבר לכך שמדובר בתקופה קצרה מאוד של כחודש ימים, שאין ללמוד ממנה דבר, עולות מספר תמיהות. המערער הציע לשירות המבחן שיפנה לטיפול פסיכולוגי במסגרת קופת חולים אך הוא לא עשה כך ונראה כי אף בעניין זה מדובר היה במוטיבציה חיצונית בלבד. עוד תמיהה מייחס בית משפט קמא לאמירות המערער בשירות המבחן שהוא מתקשה לחשוף עצמו ורגשותיו בפני קבוצה בהקשר לאחד הניסיונות לשלבו בהליך טיפולי, ואילו מהמסמך שהועבר על ידי העו"ס הפרטי הוא ישולב בטיפול קבוצתי.

8. במקרה זה, על הנסיבות האופפות את האירוע, יש לתת משקל בכורה לאינטרסים הציבוריים ולעיקרון ההלימה ולהעדיף על נסיבות אישיות ועל שיקולי שיקום.

כן נלקחה בחשבון העובדה שמדובר במאסרו הראשון של המערער מאחורי סורג ובריח.

התסקירים שהוגשו במהלך הדין בערעור

1. בתסקיר מיום 9/11/16 נכתב שבפגישה עם המערער הוא לקח אחריות על התנהגותו ושירות המבחן התרשם שהוא מבין טוב יותר את חומרתה.
לדבריו, מאז האירוע נושא גזה"ד הוא מתאמץ לא להיקלע לסיטואציות שעשויות לגרום לו להתנהג באלימות וב"בית נועם" למד תכנים שסייעו לו להבין את החלקים האלימים באישיותו.
שירות המבחן מנה את גורמי הסיכון והסיכוי של המערער והעריך שאם ימשיך בטיפול יפחת הסיכון למעורבותו בעבירות אלימות.
2. בתסקיר מיום 22/3/17 נכתב כי בחודש דצמבר 2016, לאחר סיום הטיפול הפרטי שקיבל המערער, הוא השתלב בקבוצה טיפולית בתחום אלימות זוגית בפיקוח שירות המבחן, השתתף באופן פעיל במפגשים, נתן מהטיפול והטיפולים שקיבל בעבר עזרו לו להיתרם מהטיפול.
שירות המבחן העריך שהמשך הטיפול יסייע למערער להמשיך בפיתוח מודעות עצמית ולרכוש כלים לשליטה עצמית, שכן למרות עיסוקיו האחרים הוא טרם השלים עם פרידתו מהמתלוננת.
שירות המבחן שוחח עם המתלוננת ולדבריה מאז האירוע נושא גזה"ד לא התנהג המערער באלימות כלפיה והיא לא חוששת מפניו אך הוא עדיין מעוניין בהמשך הקשר איתה והיא חשה חוסר נוחות מכך.
בסיפא התסקיר ממליץ שירות המבחן כי לאור שיתוף הפעולה של המערער, הטיפול והפחתת מסוכנותו, שליחתו למאסר תקטע את ההליך הטיפולי והוא ממליץ על מאסר על תנאי ומבחן ועל עונש מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי לאור חומרת העבירות והנזק למתלוננת.

נימוקי הערעור

1. בית משפט קמא שגה כשסירב לבקשת שירות המבחן לדחות את מתן גזה"ד לצורך בחינה והצגת תסקיר משלים בעניינו של המערער.
2. בית משפט קמא שגה בכך שסירב להתייחס לטיפול האחרון שעבר המערער בחודשים שקדמו לגזר הדין ונזף במערער שהעז לגשת לטיפול.
3. בית משפט קמא לא העניק משקל לנטילת האחריות של המערער והעובדה שבמסגרת הטיפול הוא הפנים תכנים שסייעו לו להכיר בחלקיו האלימים במסגרת הקשר הזוגי ושסיגל טכניקות להרגעה עצמית וניהול שיח מקדם.

4. בית משפט קמא שגה כשאיימץ את מלוא מתחם העונש לו טענה המדינה, ללא נימוק או אסמכתא, ולא קיבל את מתחם הענישה שנקבע בפסקי דין שהוצגו בפניו ובפניו, לפיו הרף התחתון הוא מאסר על תנאי ולא 6 חודשי מאסר.
5. בית משפט קמא שגה בכך שלא סטה ממתחם הענישה אותו קבע משיקולי שיקום. המערער עבר דרך ארוכה מבחינה טיפולית שידעה עליות ומורדות, הפנים את הבעייתיות בהתנהגותו וסיגל דרכים להתמודדות מיוזמתו, כאשר שרות המבחן מכיר בדרך ובחשיבות השיקום.
- שליחת המערער לכלא בשלב זה, תפגע קשות בהליך השיקום ובסיכויי המערער להשתקם בעתיד.
6. המערער נמצא כיום במקום אחר בחייו, העבירה התרחשה לפני כשנתיים, המערער עובד לשביעות רצון מעבדו ככתוב במכתב שהוגש.
7. במהלך הדיון בפניו, לאחר קבלת התסקירים, טען ב"כ המערער שיש להטיל על המערער של"צ ולהסתפק ב-38 ימי מעצרו של המערער ולהעמיד אותו בפיקוח שירות המבחן.
- לטענתו, אין לנתק את המערער מעיסוקו וממערכת זוגית חדשה שבה הוא נמצא מזה שלוש וחצי שנים.
8. ב"כ המערער טוען שבימ"ש קמא שגה כשאפשר למאשימה להפר את הסדר הטיעון לפיו התחייבה לשקול את עמדתה לאחר התסקיר ולמרות שהיה חיובי, לא נעתר לבקשתו לקבל תסקיר נוסף.
9. ב"כ המערער טוען שבימ"ש קמא לא התחשב במעצרו של המערער במשך 38 ימים, למעצר הבית בו היה נתון ובשהותו במשך 4 חודשים בתנאי פנימייה ב"בית נועם".
10. לטענת ב"כ המערער, שירות המבחן טעה כשלא שוחח עם בת זוגו הנוכחית של המערער ובתסקיר שהיה בבימ"ש קמא לא התייחס לעמדת המתלוננת שאמרה שאינה חוששת מפניו. אין למערער קשר עם המתלוננת. מעשה העבירה לא היה ברף העליון והוא בוצע על רקע מערכת יחסים סוערת איתה.

תגובת המשיבה

1. תסקיר המבחן שהוגש לבימ"ש קמא כתב שהמערער היה במשך 4 חודשים ב"בית נועם" אך ההליך הטיפולי נפסק בגלל שהמערער לא רצה להמשיך בו.
2. העבירה שביצע המערער חמורה ויש לו עבר פלילי בעבירות אלימות, לרבות כלפי המתלוננת.
3. לאור ההליך הטיפולי שעבר המערער לאחר גזה"ד נושא הערעור יש מקום להטיל עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ולא פחות מ כך.

דין והכרעה

1. עיון בגזר הדין נושא הערעור, בהחלטת בימ"ש קמא, שסרב לדחות את הדיון על מנת לקבל תסקיר משלים, בטיעוני ב"כ הצדדים בפני בימ"ש קמא ובנימוקי הערעור בכתב מעלה שגזר הדין וההחלטה היו נכונים בשעתם ואלמלא ההליך הטיפולי שעבר המערער בפיקוח שירות המבחן לאחר מתן גזה"ד, לא היה מקום להקל בעונש המאסר למשך 8 חודשים, גם לו לתקופה שניתן לרצותה בעבודות שירות.
2. אנו דוחים מכל וכל את טענת ב"כ המערער לפיה מדובר במעשה שנמצא ברף התחתון של עבירות האלימות שכן, כפי שעולה מעובדות כתב האישום בו הודה והורשע המערער, מדובר במעשי אלימות חמורים שנעשו בשל קנאתו האובססיבית של המערער למתלוננת, גם לאחר שנפרדה ממנו. גם ברקע למעשים, כפי שנטען ע"י המערער בפני שירות המבחן, אין כדי להקל בחומרתם ובמסוכנות המערער כפי שנובעת מהם.
3. מסוכנותו של המערער נלמדת לא רק ממעשיו נושא גזה"ד, שבהם פגע המערער באופן משמעותי באינטרסים המוגנים שנקבעו בגזה"ד, אלא גם מעברו הפלילי, הכולל, בין השאר, עבירת אלימות שביצע כלפי בת זוג.
4. לאור פגיעתו של המערער בערכים המוגנים ונסיבות ביצוע העבירות, מתחם הענישה, שהרף התחתון בו הוא מספר חודשי מאסר, הוא רף תחתון ראוי, גם אם במקרים אחרים שהובאו ע"י ב"כ המערער נקבע רף תחתון של מאסר על תנאי ושל"צ.
- לא למותר לציין שגם שירות המבחן, בתסקיר האחרון שהוגש לנו, ממליץ להטיל על המערער עונש מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות לאור חומרת מעשיו.
5. אין בדברי המתלוננת לשירות המבחן לפיהם המערער לא שומר על קשר איתה והיא לא חוששת מפניו כדי להקל עימו, שכן אלמלא הטיפול שעבר המערער בפיקוח שירות המבחן הוא עלול לנקוט באלימות בהיקלעו למצב אליו נקלע, לטענתו, לפני מעשיו נושא גזר הדין.

6. אנו שותפים לדעת בימ"ש קמא לפיה המניע לפנייתו לטיפול פרטי שלא בפיקוח שירות המבחן היה חיצוני שכן הטיפול ב"בית נועם" הופסק לאחר 4 חודשים מסיבות שקשורות במערער אך מתסקירי שירות המבחן שהוגשו לדין בערעור, עולה שטיפול פרטי זה סייע למערער בהליך הטיפול בפיקוחו לאחר מתן גזה"ד.

7. בימ"ש קמא העדיף, בצדק, את ההגנה על האינטרס הציבורי ואת עיקרון ההלימה אך לא התעלם מהנסיבות לקולא, כמו הודאת המערער, שחסכה עדות המתלוננת, ונסיבותיו האישיות כפי שהובאו בתסקיר המבחן שהיה בפניו, וכפי שנטענו בפניו ובפנינו.

8. בשל הערכת מסוכנותו העדכנית של המערער ע"י שירות המבחן בעקבות ההליך הטיפולי שעבר לאחר גזר הדין, שממנו נתרם, אנו מקבלים את הערעור בחלקו ומחליטים כי המערער ירצה 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות שירות.

9. אנו מעמידים את המערער בפיקוח קצין מבחן למשך שנה מיום 16/7/17. הוסבר למערער כי כל הפרה של צו המבחן עלולה להביא לגזירת דינו מחדש.

10. המזכירות תפנה את העניין לממונה על עבודות שירות על מנת שיחווה דעתו בדבר אפשרות ריצוי מאסר בעבודות שירות, מקום ומועד תחילת ביצוען.

ניתן להשיג את המערער באמצעות בא כוחו, עו"ד שקלאר, פקס: 03-6912618.

נדחה לדין לחוות דעת הממונה ליום 24.09.17 בשעה 09:00.

המערער מזהר כי עליו להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות במועד אליו יוזמן ולהתייצב לדין הנדחה ללא הזמנה נוספת.

ניתן היום, טו' אלול תשע"ז (9/7/2017) במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

דנה מרשק מרום, שופטת

זהבה בוסתן, שופטת

**אברהם טל, נשיא
אב"ד**